

Association Rwandaise pour la promotion du Développement Intégré

agrée par A.M. n° 595/07 du 20/06/1983, paru dans le J.O. n° 14 du

Samenwerking tussen de verschillende actoren in de bijenteelt, de voornaamste factor voor de ontwikkeling ervan

Patrice Musabimana, Uitvoerend secretaris

Inleiding

ARDI, de Rwandese vereniging voor de bevordering van de geïntegreerde ontwikkeling, voert sinds 2003 in samenwerking met VRV UMUBANO en de Provincie Oost-Vlaanderen een programma uit voor de promotie van de bijenteelt met het oog op de armoedebestrijding in de zuidprovincie van Rwanda. De interventies uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van de bijenteelt vinden plaats in 4 districten (KAMONYI, NYANZA, RUHANGO en MUHANGA). Het is duidelijk dat de bijenteelt effectief bijdraagt tot de verhoging van de inkomens van de arme families die niet over voldoende grond beschikken noch over andere middelen om hun sociaal-economische problemen op te lossen.

Rond de jaren 2010 werd lobbying georganiseerd bij andere ontwikkelingsorganisaties en staatsinstellingen die verantwoordelijk zijn voor de sociaal-economische ontwikkeling om tussen te komen in de ontwikkeling van de arme families via de moderne bijenteelt. ARDI met de steun van UMUBANO kon niet langer alleen instaan voor de bevordering van deze tak zonder de samenwerking met andere ontwikkelingsactoren. Hierna volgt een beeld van de activiteiten die voortvloeien uit deze nieuwe samenwerking.

De staatsinstelling die betrokken is bij dit domein en samenwerkt met ARDI is RAB (Rwanda Agriculture Board), met betrekking tot de keuze van het beleid en het bepalen van de strategie. In de loop van 2015 heeft RAB aan ARDI een attest van partnerschap gegeven in dit domein. Verder moet worden gemeld dat de overheden van de districten ons helpen de bosreserves te gebruiken om de honingproductie te verhogen.

Ook de staatsinstelling RBS (Rwanda Bureau of Standard) werkt samen met ARDI om de kwaliteit en de commercialisering van de honing te verbeteren door de standaardnormen na te leven. De Rwandese organisaties ARDI, CEFAPEK, PANDAMU, HVP GATARE, DUTERIMBERE en INGABO die door de Provincie Oost-Vlaanderen worden gesteund verbinden er zich ook toe de armoede te verminderen via de ontwikkeling van de filière honing-banaan. De activiteiten van deze organisaties dragen efficiënt bij tot de verhoging van de productie en van het inkomen van de doelgroepen. Onder de activiteiten uitgevoerd door de samenwerking tussen ARDI en de actoren kunnen wij vermelden:

- De bouw van het verzamelcentrum te Huye ten gunste van de coöperatie KOPABUHU, coöperatie van jongeren die door ARDI worden omkaderd,
- De verdeling van bijenteeltmateriaal door RAB bij de coöperaties omkaderd door ARDI,

- Voorbereiding van de APITRADE AFRICA die in RWANDA zal plaatsvinden in de maand september 2016 en,
- Uitvoer van honing in samenwerking tussen ABDC ltd en APPIARY ltd

1. Realisaties voortvloeiend uit een goede samenwerking

1.1. Bouw van een verzamelcentrum te Huye

Sinds 2003 heeft ARDI met de steun van UMUBANO verschillende verzamelcentra voor bijenteelt gebouwd om de moderne bijenteelt te ondersteunen gericht op de markt om het inkomen van de imkers leden van coöperaties te verhogen. ARDI heeft gelobbyd bij de staatsinstellingen ten gunste van deze activiteiten. Aldus werd door ARDI in samenwerking met RAB een verzamelcentrum gerealiseerd ten voordele van de coöperatie KOPABUHU (coöperatie van de jongeren van Huye omkaderd door ARDI). Zie foto hieromtrent.

Dankzij de bouw van dit centrum zal de coöperatie de commercialisering van honing en van de bijproducten kunnen versterken. De coöperatie heeft ook bijgedragen tot de bouw van het verzamelcentrum door de aankoop van een perceel voor twee miljoen Rwandese frank (2.000.000 FRW) of 2.468 EUR.

1.2. De verdeling van bijenteeltmateriaal bij coöperaties omkaderd door ARDI

De samenwerking tussen ARDI en RAB ging voort. Er werd een kit met bijenteeltmateriaal samengesteld uit 40 moderne bijenkorven, 2 slingers en een wafelmachine geleverd aan de bijenteeltcoöperaties die door ARDI in het district Muhanga zone NDIZA worden omkaderd om de

honingproductie te verhogen. Deze steun zal bijdragen tot de verhoging van de honing en zorgen voor bijkomende inkomsten voor de arme families zonder land. Op de foto ziet u een kaderlid van RAB verantwoordelijk voor de dierlijke productie die het bijenteeltmateriaal uitdeelt aan de coöperaties.

1.3. Het verlenen van een steun van 5.000.000 RWF aan de coöperatie KOPEDUNGE

De overheid van het district Nyaruguru waardeert de realisaties van ARDI. In 2014 vond een bezoek van de overheid plaats bij de coöperatie van jongeren van Ngera en als resultaat daarvan kreeg de coöperatie KOPEDUNGE een financiële steun van 5.000.000 RWF (zo'n 6.200 EUR) om te investeren in de productie van honing zowel op het vlak van kwaliteit als kwantiteit. Dankzij deze steun is de honingproductie in deze coöperatie gestegen van 2500 kg (in 2013) tot 4590 kg in 2015.

1.4. Voorbereiding van APITRADE AFRICA

Als voornaamste speler in de bijenteelttak werd ARDI gekozen als permanent lid van het comité ter voorbereiding van API-TRADE AFRICA die in september 2016 in Rwanda zal plaatsvinden. Voor wat de voorbereidingen in ARDI betreft, werden de verschillende activiteiten daaromtrent bepaald. Het gaat over:

- Het voorbereiden van een presentatie met als titel "de moderne bijenteelt, een beroep om de armoede te bestrijden in Rwanda, het geval van de coöperatie KOPABUHU". Ook andere interessante gevallen zullen worden gepresenteerd en/of bezocht tijdens de terreinbezoeken bij de bijenstallen die tijdens dit evenement zullen worden georganiseerd.
- Het voorbereiden van een werkplek die door de deelnemers aan APITRADE AFRICA zal worden bezocht bij de uitwisseling over de goede praktijken in de moderne bijenteelt,
- Het voorbereiden van 3 bijenteeltcoöperaties die aan APITRADE AFRICA zullen deelnemen,
- Het deelnemen aan de vergaderingen m.b.t. de organisatie.

1.5. Uitvoer van honing

Van bij de bevordering van de moderne bijenteelt in Rwanda, heeft ARDI met de steun van UMUBANO haar energie besteed aan de commercialisering van de bijenteeltproducten om het inkomen te verhogen op basis van de verkoop van bijenteeltproducten (honing en was). De coöperaties werden verbonden met de eenheden die deze producten verzamelen en verkopen aan de consumenten, zoals ABDC Ltd en andere. De honing die lokaal wordt geconsumeerd brengt niet veel op. In 2014 heeft RWANDA van de Europese Unie een attest gekregen waardoor het honing kan uitvoeren op de Europese markt. Door dit attest, werden verschillende investeerders geregistreerd en geïnstalleerd in RWANDA. Momenteel kan APIARY als internationale investeerder actief in Rwanda worden vermeld.

- APIARY Ltd, is een investeerder uit Singapore die samenwerkt met ABDC ltds, opgericht door ARDI, met de coöperaties die door ARDI worden omkaderd en door andere aandeelhouders die actief zijn in de commercialisering en uitvoer van honing. De eerste uitvoer vond plaats in de maand december : 8 ton honing werden uitgevoerd naar Azië.

2. Besluit

De Nationale wapenspreuk van België zegt **Eendracht maakt macht**; de samenwerking tussen de verschillende spelers zal bijdragen tot de verhoging van de productie en van het inkomen van de leden van de omkaderde coöperaties. ARDI heeft beslist samen te werken met elke natuurlijke of rechtspersoon (van veraf of van dichtbij) die kan bijdragen tot de promotie van de bijenteelttak. De deelname van ARDI aan het forum van de actoren is een instrument om de andere actoren aan te zetten in de bijenteelt te investeren in het kader van de verhoging van de productie van honing.

MUSABIMANA Patrice

Secrétaire Exécutif d'ARDI